

ALGORITAM MEĐUINSTITUCIONALNOG OBAVJEŠTAVANJA I AKTIVNOSTI PRI POJAVI EPIDEMIJE ČIJI SE UZROČNICI PRENOSE PUTEM HRANE I/ILI VODE

(Algoritam je usaglašen između Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, Uprave za inspeksijske poslove i Instituta za javno zdravlje Crne Gore)

- Prijava zarazne bolesti potencijalno povezane sa hranom ili identifikacija patogena koji se prenosi hranom koji može izazvati obolijevanje kod stanovništva
- Poziv kolega ili
- Poziv iz inspekcije (UBHVFP, UIP) ili
- Informacije iz medija, društvenih mreža ili
- Prijava građana/glasine o pojavi epidemije

EPIDEMIOLOG IZ NADLEŽNE HES

Provjera postojanja epidemije, formiranje tima i pokretanje epidemiološkog ispitivanja

Direktor
matične
ustanove

Uprava za
inspeksijske
poslove (UIP)

Institut za javno zdravlje Crne Gore

Centar za
higijenu i
zdravstvenu
ekologiju

Centar za
kontrolu i
prevenciju
zaraznih bolesti

Centar za
medicinsku
mikrobiologiju

Uprava za
bezbjednost
hrane, veterinu i
fitosanitarne
poslove (UBHVFP)

ODLAZAK NA TEREN

(u najkraćem mogućem roku)

Epidemiolog iz nadležne HES (DZ ili IJZCG za opštine za koje je nadležan) i tehničar/i

Inspektor UIP

Specijalista higijene i tehničar/i

Inspektor UBHVFP

KOMUNIKACIJA SA JAVNOŠĆU (shodno procjeni odvija se kontinuirano od početka događaja, uz plan komunikacije koji se dogovori među svim subjektima. Kod pojave događaja od većeg javnozdravstvenog značaja treba napraviti poseban tim za komunikaciju podržan komunikologom. Svi partneri imaju odgovornost da komuniciraju sa javnošću u okviru svoje nadležnosti).

KONAČAN IZVJEŠTAJ O ISTRAŽIVANJU EPIDEMIJE (koji sadrži zaključak, predložene mjere, dalje preporuke, a kome se u prilogu mogu dodati i zapisnici inspekcija) piše epidemiolog iz nadležne HES (epidemiolog koji vodi ispitivanje).

NAPOMENE:

- Epidemiološki tim na teren mora poći u najkraćem mogućem roku zajedno sa inspektorom UIP. Radi procjene sanitarno-higijenskih uslova potrebno je da član tim bude i specijalista higijene. Zbog toga što se uzorkovanje hrane ne može izvršiti bez inspektora UBHVFP, uvijek treba uložiti maksimum napora da na teren zajedno pođu sva četiri subjekta (epidemiološki tim, tim iz Centra za higijenu, inspektor UIP, inspektor UBHVFP). Ukoliko iz bilo kog razloga ne može da se formira cijeli tim, epidemiolog i inspektor UIP ne trebaju odlagati odlazak na teren. Bez inspektora UBHVFP ne smiju se uzimati uzorci hrane ali epidemiološki tim zajedno sa inspektorom UIP može sprovesti druge aktivnosti od značaja za epidemiološko ispitivanje (prikupljanje podataka o oboljelima, o ekspaniranima, anketiranje, uzeti meni za hranu radi dopune upitnika, izvršiti uzorkovanje vode, mikrobiološka kontrola čistoće u objektima pod sanitarnim nadzorom: površina i opreme, uređaja, pribora, ruku zaposlenih, prevoznih sredstava, izvršiti uvid u sanitarno-higijenske uslove i proces rada u objektu). Uvijek je potrebno insistirati na zajedničkom izlasku na teren kako bi se spriječilo kašnjenje u uzimanju uzoraka hrane..).
- Epidemiološki tim (zajedno sa spec. higijene ukoliko su išli zajedno) koji odlazi na teren piše preliminarni izvještaj, a potom ga dopunjava sa pristizanjem novih informacija, rezultatima statističkih analiza, rezultatima mikrobioloških analiza kliničkih uzoraka, uzoraka vode, hrane, radnih površina kao i preduzetim mjerama i preporukama.
- Međuinstitucionalno obavješćavanje se vrši putem emaila i telefonskim putem (jedno drugo ne isključuje). Dalja ažuriranja putem e-pošte se vrše kako nove informacije postanu dostupne. U slučaju da se odgovorna osoba ne javi na telefonski poziv odmah treba poslati SMS poruku sa kratkim obavješćenjem o razlozima poziva.
- Email lista i brojevi telefona institucija i osoba uključenih u ovaj proces dati su kao tri posebna priloga:
  1. Brojevi telefona i email adrese higijensko-epidemioloških službi uključujući i epidemiologe IJZCG;
  2. Brojevi telefona i email adrese inspektora u UIP;
  3. Brojevi telefona i email adrese inspektora u UBHVFP.